

Tėvynė

N.Y. PUBLIC LIBRARY
DIV. S
GRAND CENTRAL STA.
P.O. BOX 2231
NEW YORK, NY 10017

KP EXCH

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ
AMERIKOJE ORGANAS

Nr. 29

New York, N.Y. -10001- 1971 m. July-Liepos 30 d.

64 metai

REIKŠMINGAS SUSIVIENIJIMO NARIŲ BROLIŠKUMAS

PAGAL ĮSIGYVENUSIĄ TRADICIJĄ, SUSIRINKIMUOSE KALBANTIEJI SUSIVIENIJIMO VEIKĖJAI VISADA KREIPDAVOSI Į NARIUS: - BROLIAI IR SESĖS! ČIA NE TIK ŽODŽIAI, BET IR SUSIVIENIJIMO NARIŲ SANTYKIŲ DVASIOS APIBŪDINIMAS.

Ta giliausioji vaga, kurią varo mūsų Susivienijimas jau devintą dešimtį metų Amerikos lietuvių gyvenime, turi išimtinai didelę reikšmę.

Mūsų Susivienijimo darbas, kaip įrodo nepaneigiamai mūsų praeities faktai, sulaukė plačiausio ir galima sakyti visuotino lietuvių pritarimo. Šis visų lietuvių palankumas mūsų Susivienijimo veiklai pagelbėjo mūsų organizacijai pasiekti tos aukštos lietuvių gyvenime, kuri mus šiandien džiugina.

Tačiau nereikia užmiršti, kad Susivienijimas visada turėjo ir tam tikrus kenkėjus, kurie bandė Susivienijimo pažangai kliudyti.

Tokie kenkėjai, visai jų nedaug, tik vienas kitas, - ir dabar pasireiškia. Jie knaisiojasi apyskaitose, daro menkus priekaištus ir nevaisingai bando sukelti nepasitikėjimą tiems asmenims, kurie dirba atsakingą darbą.

Bet šios pastangos, kaip sakyta, nesėkmingos, nes Susivienijimas ramiai dirba, visos kuopos uoliai veikia, kas matyti ir iš jų gausių pranešimų mūsų skiltyse. O taip yra todėl, kad broliškieji jausmai mūsų Susivienijime yra stiprūs ir nesuardomi kokių nors pasimetusių žmogelių, kurie iš Susivienijimo pabėgo, su juo jau nieko bendro neturi, bet dar mėgina kaž kodėl jam beprasmingai keršyti.

Kalbamo pobūdžio erzeli keliantieji asmenys išbando visus galimus savo piktame darbe. Jie dažnai patylomis šnabžda, o susitikę mūsų narius bando paieškoti priekabių. Labai išmintingai padarys mūsų nariai, jeigu atvirai ir tvirtai pasipriešins šmeižtams ir nutildys tuos kenkėjus.

TANKIAME LIETUVOS MIŠKE

Pekinas, Maskva ir ukrainiečiai

Šveicarų dienraštis "Neue Zuercher Zeitung" paskelbė įsidėmėtiną straipsnį apie Pekino vykdama, prieš sovietus agitaciją. Straipsnyje nurodoma, kad Pekinas skatina tautines-komunistines tendencijas sovietų Ukrainoje. Dar sakoma, kad Komunistinė Kinija ieško ryšių su ukrainiečių nacionalistais iševijoje ir kad kinų vedamoji propaganda esanti gyva Tolimuosiuose Rytuose, kur gyvena apie trys milijonai ukrainiečių - pirmoje eilėje, Chabarovsko srity, išilgai Ussurio upės, kur jie įsikūrę kaip iškeldinti piliečiai, ištremtieji ar kaip kareiviai, tarnaujant Raudonojoje Armijoje.

Nuo šių metų pradžios kinai minėtose srityse platina lapelius ukrainų kalba - kur dėstomas savotiškas Ukrainiečių Tautinio Fronto manifestas. Lapeliuose pabrėžiama: Ukrainai reikia pasitraukti iš Sovietų Sąjungos, reikia sudaryti socialistinę ukrainiečių "liaudies respubliką". Šioji turėtų atsiremti į žinomo ukrainiečių tautinio komunisto bei Stalino priešo, Mikolos Chvilovič pažiūras. Šis ukrainietis, rašytojas bei publicistas, 1930 m. nusižudė.

Lapeliuose į Sovietijoje gyvenančius ukrainiečius kreipiamasi šiais žodžiais: "Atsi-

ribokite nuo Maskvos! Tai vykdyti kviečia tarptautinis komunistas Mikola Chvilovič. Šalin naujoji rusų imperija, šalin iš Ukrainos rusinimo bei kolonizavimo darbas! Šalin rusų panslavizmas! Pasisakome už Ukrainos respublikos pasitraukimą iš Sovietų Sąjungos. Ukrainiečių socializmas neįmanomas be visiškos tautinės nepriklausomybės ir suverenumo. Tegyvuoja nepriklausoma ir suvereni ukrainiečių socialistinė liaudies respublika!"

Toliau nurodoma į sovietų imperialistinius tikslus, primenama, kad Maskva siekė Suomiją prijungti prie Rusijos, savo kolonijomis paverdė visą eilę Europos valstybių ir sužlugdė Estijos, Latvijos ir Lietuvos nepriklausomybę.

Be to, sovietai neketina Kinijai sugrąžinti rusų carų užgrobtas žemes.

Esą, "Maskva tylomis rengiasi vykdyti naujas agresijas prieš broliškus kraštus, kaip prieš Rumuniją, Albaniją, Jugoslaviją ir prieš Kinijos respubliką".

Pagaliau, lapeliuose kreipiamasi į Raud. Armijoje tarnaujančius ukrainiečius: "Ukrainiečiai, atminkite, kad jūsų tėvynė pavergta. Neleiskite, kad Maskva jus išnaudotų agresijos tikslams. Nešaudykite į socialistinių kraštų karius. Atkreipkite ginklą prieš pavergėją. Įgyvendinkite Lenino šūkį - imperialistinį karą paversti karu prieš pavergėją. Jei tai nebūtų įmanoma, nekovodami pasirinkite karo belaisvių likimą".

* SOVIETŲ ATSTOVAS Kanadoje B. Mirosničenko, apžiūrėjęs Kanados parodoje etninių grupių paviljonus, pareikalavo iš administracijos, kad būtų uždrausta iškelti Ukrainos, Armenijos, Estijos, Lietuvos ir Latvijos tautines vėliavas, taip pat reikalavo, kad būtų uždrausta atlikti minėtų tautų valstybinius himnus.

ŠIS TĖVYNĖS NUMERIS PASKUTINIS PRIEŠ ATOSTOGAS. ARTIMIAUSIAS - NR. 30 IŠEIS RUGSĖJO 3 DIENĄ. KUOPŲ PRANEŠIMUS IR KORESPONDENCIJAS PRAŠOME ŠIAM NUMERIUI ATSIUSTI ANKŠCIAU, KAD GAUTUME IKI RUGPIŪČIO 27 DIENOS.

Lithuanian Weekly

Published Every Friday
by the Lithuanian Alliance of America

JUOZAS PETRĖNAS
EDITOR

ALGIRDAS BUDRECKIS
MANAGER

Yearly Subscription Rates:
In the United States\$4.00
To Foreign Countries\$5.00

307 WEST 30th STREET
NEW YORK, N. Y. 10001
Telephone LACKAWANNA 4-5529

Entered as Second Class Matter November 28, 1910,
at the Post Office at New York, N. Y., under the Act
of March 8, 1878.

SLA kuopų pranešimai ir skubus raštai redakcijai
reikia siųsti ne vėliau, kaip prieš savaitę, laikraščio
numerui išeinant.

Keičiant adresą būtina pranešti senasis adresas ir
nurodyti naujo adreso pašto zonos numerį.
Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Spausdinto žodžio sunkūs keliai

Tarp visų šios šalies lietuviškų laikraščių, mūsų organas užima ypatingą vietą. Pirmiausia, jis tarnauja tik Susivienijimo nariams ir savo skiltyse daugiausia dėmesio skiria savo organizacijos reikalams. Bet pagal jau senai prigijusį paprotį, mūsų laikraštis nemažai vietos skiria bendriems lietuviškos visuomenės darbams, ypatingai lietuvių kultūrai, o taip pat mūsų tėvų kraštui Lietuvai, jos istorijai ir jos laimėjimams įvairiose kūrybos srityse, čia duodama daug vietos.

Ši laikraščio kryptis visų skaitytojų labai palankiai priimta. Tai paliudija daugybė redakcijoje gaunamų laiškų, o taip pat ir asmeniniai Susivienijimo narių pasisakymai.

Mūsų laikraštis gali džiaugtis, jog aptarnauja didelę dalį lietuvių visuomenės. Tie tūkstančiai mūsų skaitytojų per savo laikraštį palaiko nuolatinį ryšį su visa patriotine lietuvių visuomene, kuri dirba savo tautos labui, kuria naujas kultūrinės vertybes ir deda nepaliojamas pastangas, kad mūsų tauta pasiektų laisvo ir nepriklausomo gyvenimo.

* * * * *

Laikraštiniis darbas visada buvo ir tebėra mums lietuviams sunkus. Bet spaudos darbuotojai turi ir kiek nors džiaugsmo, kai jų darbas esti įvertinamas ir pintoji kryptis sulaukia palankumo. Negalima būtų nusiųskusti skaitytojų abejingumu. Laikas nuo laiko gaunami laiškai paskatina tolimesnei veiklai. Štai, buvęs Lietuvos diplomatas iš Čikagos rašo: - "Reiškiu Tamstai padėką už 'Tėvynės' pertvarkymą ir įdomų jos redagavimą". M.M., dabar gyvenanti Floridoje, pasižymėjusi SLA veikėja, tarp kitko sako: - "Noriu Jums pranešti, kad dabar mums 'Tėvynė' patinka, ypatingai, suglaustai paduotos žinotės". F.Y. iš Kanados: - "Malonėkit duoti keletą eilučių laikraštyje, noriu išreikšti dėkingumą už sklandų redagavimą. Aš sutinku su Jūsų mintimis editorialuose". Buvęs Lietuvos kariuomenės pulkininkas iš

JAV IR PASAULIO LIETUVIAI

* BOSTONO Amerikos Lietuvių Tarybos skyrius turėjo šiais metais pajamų \$ 2,500.00.

* POETAS STASYS SANTVARAS su žmona Ale paminėjo savo vedybinio gyvenimo 30 metų sukaktuves.

* SIMO KUDIRKOS vardu pavadinta Atlanto rajono lietuvių skautų stovykla, kuri įvyks rugpjūčio 29 - rugsėjo 6 dienomis, 4-H Camp, Spencer, Mass.

* MISS LITHUANIA of New England rinkimai bus rugpjūčio 8 d. Romuvos parke, 71 Clairmont Ave, Montello, Brockton, Mass. Būsimai gražulei parengtos įspūdingos dovanos. Šiuos rinkimus tvarko Valentina ir Stepas Minkai, lietuviškos radio programos vedėjai.

* R.BALIULIS, buvęs Vasario 16 gimnazijos auklėtinis, Luebecke, Vokietijoje sušaukė lietuvių evangelikų suvažiavimą, kuriame dalyvavo 40 asmenų ir kuris buvo turtingas savo paskaitomis.

* BONNOS-KOELNO lietuviai gegužės 29 d. turėjo susirinkimą. Pirmininkavo M.Kiužauskas, sekretoriavo studentas A.Šmitas.

ALEJANDRO SERGIO BARTULIS, Buenos Aires, Argentinoje, savųjų tarpe paminėjo 5 metų sukaktį, kurią jo motina Georgina Mendez de Bartulis atžymėjo vaisėmis. Ponia Georgina, būdama bolivietė iš Cochabamba, kalba lietuviškai ir nori, kad visa šeima - 5 vaikai, išmokytų kalbėti lietuviškai.

Į PEDAGOGINĮ LITUANISTIKOS INSTITUTĄ jau įstojo šie K.Donelaičio Aukštesniosios Lit. mokyklos abiturientai: Marytė Buivydaitė; Dalia Galesaitė, Rima Janulevičiūtė, Rasa Macevičiūtė, Jūratė Namikaitė, Daina Plaušnaitytė, Ona Požarniukaitė, Asta Ramanauskaitė, Liana Ramonaitė, Gražina Valavičiūtė, Registracija tęsiama toliau.

Baltimorės rašo: - "Turinys pasikeitė į gerąją pusę, malonu paimti į rankas". O Lietuvos operos solistė dar pridėjo: - "Iš viso pasaulio lietuvių gyvenimo randu čia žinių. Rodos visus čia pamatai. Todėl 'Tėvynė' įdomus laikraštis.

Bet, deja, ne vien palankūs laiškai pasiekia redakciją. Štai neseniai iš Kanados gautame laiške redaktorius nepraustaburniškai keikiamas, kodėl jis gina Susivienijimo garbę? Iki šiol tokių nebuvo, dabar atsirado...

* * * * *

Na, šiuosyk tenka atkreipti skaitytojų dėmesį į tai, kad bendrų žinių skyriuje yra pranešimas, jog "Tėvynė", kaip jau buvo šešetas metų praeityje, turi atostogas. Laikraštis visą rugpjūčio mėnesį neišeis. Reikia pailsėti ir tiems keliems žmonėms, kurie dirbame prie "Tėvynės".

Tad iki naujo ir giedresnio pasimatymo rugsėjo pradžioje.

TĖVYNĖ 2

* SIMAS KAŠELIONIS, kaip ir kiekvienais metais, paskyrė \$ 500 premiją "Dirvos" skelbiamam novelės konkursui. Novelei įteikti terminas - rugsėjo 1 d.

PRADĖTAS SUKTI vadinamas "filmas-gigantas", dviejų dalių plačiaekranis filmas apie Herkų Mantą. Režisuoja A.Grikevičius, scenarijų paruošė jaunas literatas S.Šaltenis. Vėliau Čadama ekranizuoti Cvirkos "Žemės maitintoja", "Frank Kruką", "Baltaragio malūna" ir kt. (E.)

* LIETUVIŲ STUDENTŲ Anglijoje, palyginti su Amerika, yra labai nedidelis skaičius. D.Britanijos universitetuose dabar studijuoja: Andrius Juras, Petras Grigas, Jonas ir Petras Petkevičiai.

* BALTIEČIŲ festivalis šiemet įvyks rugpjūčio 24 d. latvių sodyboje "Priedainė". Ta proga rengiamasi išleisti gausiai iliustruotą leidinį.

* OPEROS dainininkas Vitas Gruzdis New Yorke dalyvaus Puccini operos "Madame Butterfly" pastatyme.

* LIETUVIŠKŲ KRYŽIŲ ir koplytėlių paroda buvo birželio mėn. nuo 12 iki 25 d. Šią parodą surengė Jono Vanagaičio šaulių kuopa Home Savings Banko rūmuose, Bostone.

* V.PAŽIŪRA nuo ateinančio rudens vadovaus Los Angeles lituanistinei mokyklai.

* LIETUVOS žmonės, pasiilgę užsieniškų nuotaikų, stengiasi patekti į jiems leidžiamus lankyti kraštus. Pavyzdžiui, pastaruoju laiku daugelis lietuvių lanko Bulgariją.

* BALIO SRUOGOS 75 metų gimimo sukaktuves minėjo Vasario 16 gimnazijos mokiniai. Apie poeto kūrybą kalbėjo Kristina Žilinskaitė ir M.Šiušelis.

* NEW YORKO vyrų choras sėkmingai baigęs 1970-1971 sezoną, rado reikalingą viešai paskelbti savo padėką lietuviškai visuomenei, spaudai ir radio programoms už pastovią paramą.

Šitai puikiai žydi bijūnai. Lietuvoje visada jie būdavo gėlių darželio puošmena.

Vasarą daug progų organizatoriams naujų narių surasti

Greitai atsiliepkite į SLA Vajaus Komisijos kvietimą. Naujų narių įrašymo paskelbtos taisyklės veikia tos pačios ir organizatoriai gali naujus narius įrašyti. O jų įrašytieji nauji nariai bus įskaityti į SLA Vajų, kurį dabar paskelbė SLA Vajaus Komisija. — Gerbiamieji SLA Veikėjai, laukiame Jūsų palankumo. Siųskite naujų narių aplikacijas tokia pat tvarka, kaip buvo iki šio laiko!

Pittsburgh, Pa.

VĖL PALŪŽO GARBINGAS LIETUVIS

Prieš šešias savaites pittsburghiečiai sveikino Joną Pabarčių ir jo žmonelę 50-ties metų vedybinio gyvenimo sukaktuvėse ir todėl mus visus prislėgė liūdesys, kai išgirdome, jog sekmadienį, liepos 18 d. mirė plačiai žinomas liet. organizacijų veikėjas Jonas Pabarčius.

Jonas buvo taurus ir susipratęs lietuvis. Daugelį metų jis buvo didelės "Lietuvių Sūnų" draugijos Pittsburghe, pirmininku. Mes jį matėme nuoširdžiai dirbantį Lietuvių Mokslo Draugijoje, bet daugiausia savo energijos ir širdies jis įdėjo dirbdamas Susivienijime Lietuvių Amerikoje. Jis ėjo SLA 86 kuopoje finansų sekretoriaus pareigas iki paskutinės savo gyvenimo dienos. Niekada neužmiršiu Jono duotų man patarimų praeitame SLA Seime New Yorke. Jis buvo pareigingas žmogus, net ir sirguliuodamas, vistiek atvyko į SLA Seimą, kad prisidėtų prie savo organizacijos svarbiųjų darbų. Gaila, bet tai buvo paskutinis Jono Pabarčiaus seimas., o juk jis daugelį metų, ne viename SLA Seime savo kuopą atstovavo.

A.J.Pabarčius buvo gimęs Škotijoje ir į Ameriką atvyko savo jaunystėje, 1913 metais. Jonas dalyvavo JAV kariuomenėje I-me Pasauliniame kare ir turėjo viršilos laipsnį. Antrame Pas. kare jis buvo leitenantu JAV Merchant Marines laivyne.

Iš profesijos jis buvo Stationary Engineer.

Jonas Pabarčius giliame nuliūdime paliko savo žmonelę Emiliją Mažukna-Pabarčienę, sūnų - US Navy Commander John Pabarcus, švogerį Joną Mažukną, Mariją Mažuknieneį, Marcinkevičių šeimą ir kitus artimus gimines čia Amerikoje ir Lietuvoje.

Liūdna ir skaudu netekus gero ir garbingo lietuvio. Liūdi ji visi geros valios lietuviai Pittsburghe, ir ten, kur tik jis buvo žinomas,

o daugiausiai liūdi jo šeimynelė.

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje vardu reiškiamo gilią užuojautą šeimai, o amžinos atminties Jonas Pabarčius tegul ramiai ilsisi Amerikos žemelėje....

Povilas P. Dargis

Cleveland, Ohio

SLA 14 KUOPOS SUSIRINKIMAI
IR PARENGIMAI

Clevelando lietuvių vasaros metu subvimų ir parengimų "Kalendoriumą" pakeitė didieji mūsų kultūrinės veiklos įvykiai. Pirmiausia, į Pietų Amerikos žemyną buvo išskridęs mūsų iškilusis Čiurlionio ansamblis, džiuginti ir guosti tenai gyvenančių lietuvių širdis, o svetimuosius, Kolumbijos ir Venesuelos gyventojus stebinti ir žavėti gražiomis lietuviškomis dainomis, bei visų mėgiamais mūsų tautos šokiais, su jautria kanklių muzikos palyda.

Tie didieji įvykiai pakeitė ir mūsų SLA 14 kuopos parengimų programą. Todėl buvo nutarta svarbesnį narių susirinkimą, su kukliu pobūviu liepos 5 dieną, nukelti į šio mėnesio pabaigą, būtent, liepos 31 d. šeštadienio popietę, jaukioje kuopos finansų sekretoriaus Povilo ir Janetos Šukių sodyboje, 1669 Crest Rd., Cleveland Heights, Ohio. Susirinkimo pradžia 4 val., o broliško bendravimo pobūvis ten pat 5:30 val. Gerb. nariai ir narės kviečiami susirinkime - pobūvyje dalyvauti su šeimomis. Pageidaujama, kad tie nariai, kurie galės dalyvauti, iki liepos 29 dienos praneštų laišku ar telefonu, kiek asmenų dalyvaus Povilui Šukiui, tel. 382-4941 ar Vytautui Braziuliui, tel. 321-2443, bet kuriuo laiku.

Vykstant vasaros atostogoms, artimiausias SLA 14 kuopos narių susirinkimas įvyks tik rugsėjo 6 d., pirmadienį, sutartoje vietoje - Lithuanian Village, 788 East 185th Street,

Euclid, Ohio. Nariai, kurie norėtų sumokėti savo apdraudų mokesčius prieš minėtą susirinkimą, gali tai atlikti kiekvieną sekmadienį Lietuvių Klube, 11 - 1 valandomis. Mokesčius priims kuopos izdo sekretorius Povilas Šukis.

SLA 14 kuopos veikime, šiais metais turime reikšmingas sukaktuves, būtent, 70-ties metų nuo šios kuopos įsikūrimo. Šiam reikšmingam įvykiui paminėti, kuopos valdyba, pritariant nariams, numato suruošti sukaktuvinį susirinkimą ir pobūvį, su atitinkama programa, spalio 30 dieną, Čiurlionio Meno Ansamblio svetainėje. Tuo pačiu metu ir ten pat, numatomas dar ir kitas svarbus subvimas, apie kurį bus pranešta vėliau.

Vytautas A. Braziulis
SLA 14 Kuopos Pirmininkas

Boston, Mass.

37 METINIS LIETUVIŲ RADIO PIKNIKAS

Šis įdomus piknikas įvyks sekmadienį, rugpiučio 8 d. Romuvos parke, 71 Claremont Ave., Brockton, Mass. Tai bus vienintelis didžiulis piknikas šių metų sezone.

Rodos dar taip neseniai, Bostone būdavo lietuvių piknikai kiekvieną sekmadienį, kartais net po tris. Tai buvo maloni proga tų laikų lietuviams iš apylinkių suvažiuoti, atnaujinti senas pažintis ir linksmai praleisti laiką. Bet dabar viskas pasikeitė. Tų energingų, linksmo būdo lietuvių jau daug yra išmirę, kiti pasenę, o jaunieji prisipirko vasarnamių, įvairių stovyklų ir ten šventadienius praleidžia. Didesnio sėkmingo išvažiavimo net ir didesnės organizacijos nepajėgia surengti. Tik Steponas ir Valentina Minkai, dar kiekvienais metais savo piknikus surengia. Ir reikia pasakyti, kad jų piknikai yra įdomūs ir gražiai rengiami.

Šių metų pikniko programa: 1. Lietuvių tautinius šokius atliks mažametės šokėjos vadovaujant Onai Ivaškienei, 2. svečiai - airių tautinių šokių šokėjai, vadovaujant Rita O'Shea, 3. "Teito" - klounas vaikams, 4. gražuolės rinkimai - "Miss Lithuania of New England", 5. šokių varžybos su dovanomis.

Bus galima laimėti automobilį ir kitas 6 vertingas dovanas.

Tai va, kodėl Minkų piknikai sutraukia dideles minias. Be to, Minkai yra užsitarnavę lietuviškos visuomenės paramos nes jie tarnauja visai lietuviškai visuomenei jau daugiau kaip 37 metus ir abu yra veiklūs Susivienijimo nariai SLA 43 kuopoje.

J. Lekys

Chattanooga, Tennessee, 1937. Lietuvių susirinkimas.

Mazas bet gražus Kulių miestelis

KUR GYVENO KAN. J.TUMAS-VAIŽGANTAS,
SOFIJA ČIURLIONIENĖ IR BUTKŲ JUZĖ

Kulių apylinkių išvaizda visiškai savita. Kai tik nuo Plungės pravažiuoji Vieštvėnus, tai jau ir prasideda kuliškas kraštovaizdis. Paviršius ramus, mažiau šokinėja kalvomis. Kalvų, tiesa, yra, bet daubų - ne. Ten, kur turėtų būti daubelės, plyti lygios, vietom pelkėtos lygumėlės. Miškai - daugiausia žali eglynai. Juos kiek prašviesina smėlčiuose pakilimėliuose išaugusios pušys, pavieniai lapuočiai ar koks ištisas jų gėjelis. Ir vėl eglynai, eglynai...

Pusę šio krašto žemės dengia miškai. Ir visur jis nusagstytas savotiškomis kalvomis - neaukštomis, švelniais šlaitais, truputį pailgomis. Tas pailgumas ištįsęs šiaurės pietų kryptimi. Neretai kepališkos Kulių apylinkių kalvelės eina eilėmis viena po kitos, lyg voros. Kalvos retai kur apaugusios; šalia jų, tarp miškų, lyg senoviniuose lydimuose gyvena žmonės. Ne kaimais, o netoliese vienas kito pabirusiais vienkiemiais. Gyvena lyg salose, apsuptose miškų. Salą su sala jungia keliai, vieškeliukai. Ir taip aplink: miškas, kalva su dirvomis ir sodybomis, vėl miškas, vėl kalvelė.

Šio krašto paviršių vienu metu kūrė tirpstantys ledynai ir nuo jų tekėję vandens.

Tuo metu buvo išplauta daug akmenų. Jų iki šiol pilna kalvų pašlaitėse, nemaža jau išrinkta, suguldyta į pamatus, kiti ir toliau puošia kryžkeles, pakapes, virto antkapiais ar paminklais. Žemaičiai juos vadiną kūliais. Gal ir vietovės vardas nuo tos paviršiaus savybės prigijo.

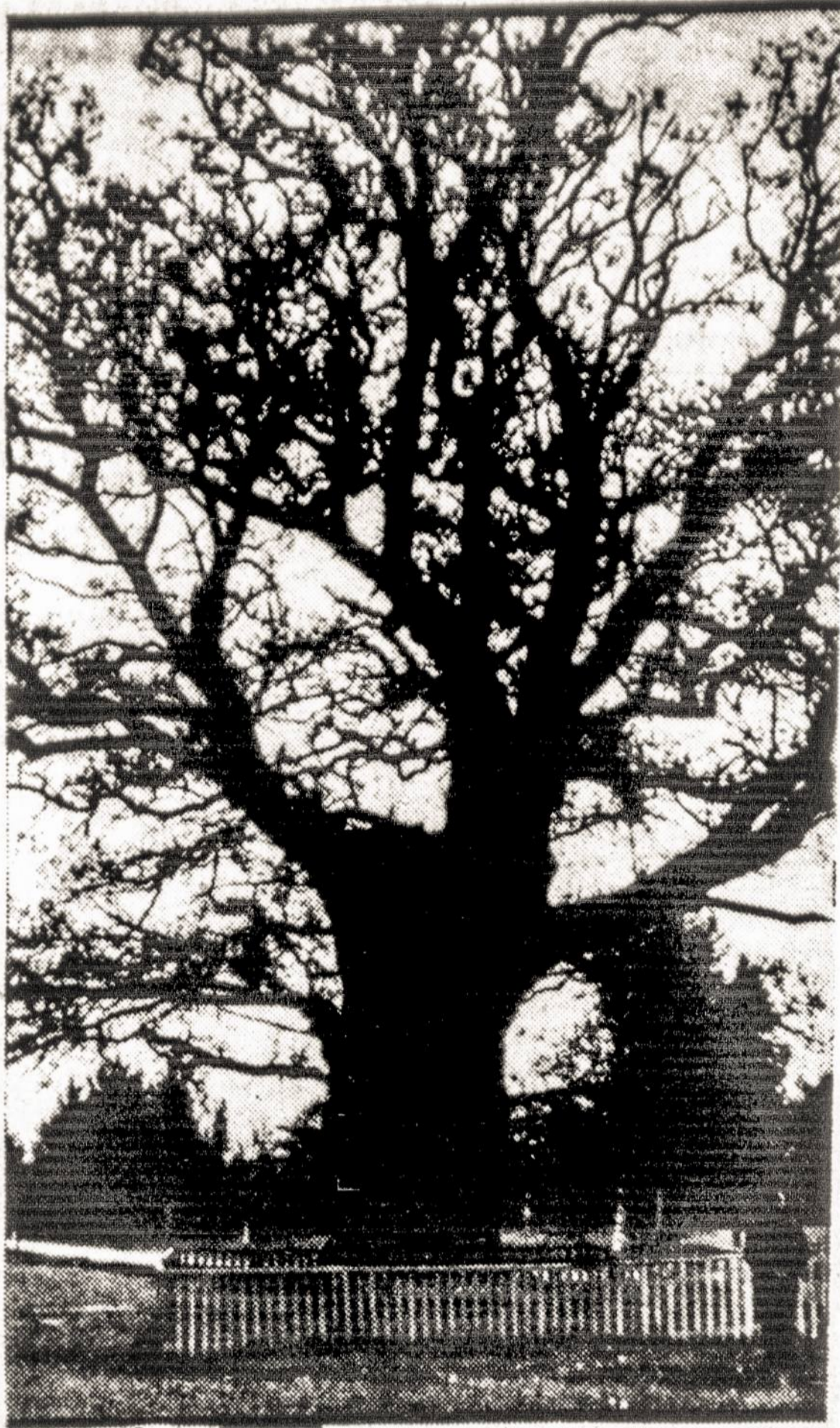
Ir dar vieną gamtos turtą turi Kulių apylinkės - pelkių tyrus. Jie atsiradę platesniuose ir kiek žemesniuose tarpukalvijuose. Tie tarpukalviai grįsti priemoliu, nelaidūs vandenims. Per ilgus metus juose ir susikūrė - kiminiai aukštapelkių tyrai, mažesni tyreliai. Įdomiausias ir vertingiausias yra Reiskių Tyras - didžiausioji (875 hektarų) aukštapelkė. Ji atsiradusi takoskyroje tarp Tyrupalio, Kartenalės, Trumpės ir Alanto. Yra ir dar keli mažesni tarpukalviniai aukštapelkių tyreliai.

Plynia plati, šviesi, erdvi. Joje pilna neužaugusių pušelių. Nupiauk tokią, už save ma-

KRAUJAS

Suaugusio žmogaus organizme yra 4-5 l kraujo. Pagrindinę jo dalį sudaro raudonieji kraujo kūneliai -eritrocitai. Moters kraujyje 1 kub. mm yra 4.8 mln. eritrocitų, vyro kraujyje - 5.4 mln. Iš viso žmogaus organizme cirkuliuoja 25 trilijonai eritrocitų. Jie labai maži, bet jeigu būtų galima juos, suglaudus vieną šalia kito, iškloti, tai gautume 3800 kv. metrų plotą. Ištiesti vienoje linijoje jie sudarytų 187 tūkst. km.

Bendra visų eritrocitų apimtis yra 1500 kartų didesnė už žmogaus kūno apimtį. Dėl to eritrocitai ir atlieka svarbiausią kraujo funkciją - kvėpuojamąją. Jie iš plaučių perneša tiek deguonies, kiek reikia visų organų ir audinių gyvybingumui.

GARSUSIS MINGĖLOS AŽUOLAS

žesnę, suskaičiuok rieves - 60-80 metų beturinti! Plynios paviršių dengia įvairių šviesių atspalvių kiminiai, baltavilniai šviliai, saulašarės, viržiai, kiti augalai.

Svarbiausia Reiskių Tyro vertėbe laikomi jo nesuskaičiuojami ežerėliai ir ežerukai. Jie labai nevienodo gylio ir dydžio.

Dažnai tokią vandens akį saugo svyruoklinės viksvos, lyg kokios blakstienos. Vandenyje plūduriuoja lūgnių lapai.

Vertingiausios Kulių apylinkės su Reiskių Tyru, dviem tūkstančiais hektarų miško yra paskelbta landšaftiniu draustiniu. Draustinio plotas yra puspenkto tūkstančio hektarų. Kulių draustinis yra įdomus ne tik reljefo formomis ir botaniniais paminklais, bet taip pat laukinės gyvūnijos įvairumu ir gausumu.

Nuo XIX amžiaus vidurio Kulių miestelis, atsidūręs prie sienos, pradėjo guviai augti: čia apsigyveno prekybininkų, amatininkų, buvo dideli turgūs, gyvulių mugės.

ATSIŠTA PAMINĖTI

LIETUVIŲ DIENOS, mėnesinis lietuvių kultūros žurnalas lietuvių ir anglų kalbomis. 1971 m. birželio mėn. nr. Vyr. red. Bern. Brazdžionis, anglų k. red. A.Milukas, leidėjas A.Skiriūs. Atskiro nr. kaina 85 c., prenumerata metams \$ 8.00. Adr. 4364 Sunset Blvd., Hollywood, Cal. 90029.

Šis "Lietuvių Dienų" nr. yra skirtas Lietuvos Valst. Dramos Teatro 50 metų sukakčiai paminėti. A.Gustačio rašinys apie lietuviškojo teatro kūrimosi, augimo ir žydėjimo dešimtmečius, rašinys gausiai iliustruotas aktorų, režisierių ir daromos pastatymų nuotraukomis. Iškeliant talentinguosius Lietuvos teatro aktorius, atskiru (J.Blekaičio) rašiniu atžymimas Henrikas Kačinskas.

PAVERGTŲ TAUTŲ SAVAITĖ

Kasmet rengiama Pavergtųjų Tautų Savaitė JAV-se, šiais metais įvyko liepos 18-24 d. JAV Kongreso Atst. Rūmų narys E.J.Derwinski (Illinois) šių metų gegužės 4 d. jau buvo atkreipęs dėmesį į Pavergtųjų Tautų Savaitės reikšmę.

Atst. Derwinski atkreipė dėmesį į ukrainiečio dr. Lev E.Dobrianskio, Georgetown universiteto Washingtone profesoriaus, straipsnį, įdėtą šios vasaros laidoje, "Ukrainian Quarterly" žurnale. Straipsnis tiek svarbus, liečiąs pavergtas tautas, taip pat ir S.Kudirkos atvejį, kad atst. Derwinski pasiūlė su juo susipažinti Atst. Rūmų nariams bei visiems JAV gyventojams ir jį pateikė persispausdinti Kongreso leidiny "Congressional Record". L.Dobrianski savo straipsny ryšium su artėjančia Pavergtųjų Tautų Savaitė, pasiūlė: JAV prezidentas turėtų paskelbti dar ryžtingesnę proklamaciją tų tautų atžvilgiu. Kongresas turėtų sudaryti specialią Atst. Rūmų komisiją pavergtųjų tautų reikalui. Be to, ir JAV užsienio politika galėtų būti pertvarkyta, santykiuose su Sovietų Sąjunga labiau tikrove atsiremiant. (E.)

PAVERGTOS TAUTOS TURI VILTĮ IŠSILAISVINTI

"Daily News", New Yorko dienraštis priminė Pavergtųjų Tautų Savaitę. Dienraštis, nurodęs į viltį pavergtiems kraštams atgauti laisvę, teigia, kad laisvame pasaulyje skelbiamos pažiūros, vad. agitacija iš dalies sukurstę neramumus Lenkijoje ir Čekoslovakijoje, gi Rumunijai pavyko įsigyti daugiau laisvės.

Laikraštis mano, kad reikia siekti sovietinės vergų imperijos subyrėjimo iš vidaus. Kremliaus tironai turėtų šiais metais, labiau negu anksčiau, pabūgti tos savaitės proga keliamų minčių. (E.)

VAGYSTĖS STUDENTŲ TARPE

Vilniuje 1970 metais plačiai kalbėta ir rašyta apie keturių jaunuolių įvykdytą įsilaužimą į Vilniaus universiteto fizikos fakultetą Partizanų gatvėje. Viktoras Ptašekas, Olegas Zacharenkovas, Rimantas Iškauskas ir Edmundas Bagdonas išgabeno du metalinius seifus, miške, už Vilniaus, prie ežero juos užkasė žemėn, vėliau seifus išlaužė, rado 890 rb. 89 kp. ir dokumentus, kuriuos sudegino, o pinigus pasidalino, seifus gi sumetė į ežerą.

Būdinga, kad du jų - studentai, tai Ptašekas ir Zacharenkovas. E.Bagdonas buvo pašalintas iš universiteto, R.Iškauskas - buvęs sportininkas.

Bagdonas ir Ptašekas nubausti trejais metais pataisų kolonijoje, Zacharenkovas - dvejais metais - lygtinai, Iškauskas - vieneriais metais, taip pat lygtinai.

Visi jie - komjaunuoliai, mokėję nario mokestį, visi jie vagiliaudavo, namuose slėpdavo daiktus, naudojosi savo tėvų lengvomis mašinomis. (E.)

* DR. A.NAVASAITIS išstatė savo kandidatūrą į Philadelphijos miesto asamblėją. Jis yra gimęs Scranton, Pa. TĖVYNĖ 4

Kiek Lietuvoje kompozitorių

Vilniuje Lietuvos kompozitorių sąjunga pradėjo leisti biuletenio formos "Muzikos naujienas", kurių pirmajame numeryje smulkiai suregistruoti 1970 metų sausio - birželio mėnesių muzikiniai Lietuvos gyvenimo įvykiai.

Leidinyje išvardina dienomis Kompozitorių sąjungos ir Kompozitorių rūmų veiklos įvykius. Čia, pavyzdžiui, paminima, kokį kieno kūrinį kas pirmą kartą atliko, kur įvyko įvairūs koncertai, su kuo susitiko kompozitoriai, kokios skaitytos paskaitos ir tt.

Iš leidinio sužinome apie knygas ir svarbesnius straipsnius muzikos klausimais, apie muziką, parašytą spektakliams ir filmams, apie naujas plokšteles, apie muzikinį gyvenimą ir išvykas.

Įdomus anksčiau paminėtu aspektu pastarasis skyrius: kur koncertavo Lietuvos muzikai, kas koncertavo Lietuvoje, kokios programos atliktos. Jis, tas skyrius, labai turtingas: nuo sausio 1 iki birželio 30 d. - net 217 įvykių! Tarp jų: "Ąžuoliuko" choro koncertas Leningrade, V.Noreikos pasirodymas Paryžiuje, E.Kaniavos ir V.Daunoro koncertai Amerikoje, Vilniaus operos spektakliai Maskvoje, Lietuvos muzikų koncertas Rygoje, "Lietuvos" gastrolės Moldavijoje, V.Noreikos išvyka į Japoniją, "Sutartinės" ir "Vaivos" koncertai Čekoslovakijoje, G.Kaukaitės pasirodymas Romoje ir tt. Tarp jų - ir įžymių Lietuvos svečių koncertai: vargonų festivalis, turkų dainininko V.Barano, čekų fortepijoninio trio, lenko dirigento Z.Šostako, Vienos "Musika antiqua" ansamblio, lenkų vargonininko J.Grubicco, Estijos akademinio vyrų choro, rumunų smuikininkės K.Brozeti, šveicarų vargonininko Bucherio, prancūzų pianisto S.Usė ir kitų gastrolės.

Taigi, kiek Lietuvoje žmonių muziką dabar kuria? Sunku tiksliai atsakyti, bet aišku, kad muzikų profesionalų labai daug. Užtat galime, naudodamiesi "Muzikos naujienomis" tiksliai pasakyti: 1970 m. Lietuvos kompozitorių sąjungą sudarė 56 nariai - 42 kompozitoriai ir 14 muzikologų. Vadovauja jiems - Eduardas Balsys, o sąjungos valdybą sudaro 12 žmonių.

LABIAU PATINKA LENGVOJI MUZIKA

Kompozitorius Benjaminas Gorbulskis "Komj. Tiesoje" sako, kad populiariausia muzika

šių dienų Lietuvoje - lengvoji. Jo paties, gimusio 1925 metais, muzika Lietuvoje mėliau klausoma negu kitų "rimtųjų" kūrėjų sukurtoji.

Gorbulskis pažymi, kad Lietuvos jaunimas ypatingai domisi, esąs net "be galvos" dėl vad. big-bito muzikos. Gorbulskis tą muziką vertina teigiamai, nes... ji esanti progresyvi, atitinkanti gyvenimo dinamiškumą.

Tačiau tai esąs ir mados dalykas. Vis dėlto, Gorbulskio teigimu, toji muzika dar stipriai Lietuvoje gyvuoja, nors lietuvių kompozitorių įnašas esąs mažas. Tos big-bito grupės mėgdžioja viską, todėl jų menas esąs blogiausio skonio surogatas.

Dar galima pridurti, kad prieš įsivyraujant Lietuvoje big-bito muzikai, su jos triukšmu, Lietuvoje buvo jaučiamas didelis susidomėjimas džiazu. Šiuo metu big-bito grupės, kaip "Ritmas", "Nenuoramos", "Kertukai" veikia ne tik Vilniuje, Kaune, bet ir kituose miestuose. E.

LIETUVOJE jaunimas "Komjaunimo Tiesoj" svarsto grubumo, vulgarumo reiškinius. Rašoma, kad šių dienų Lietuvoje esanti paplitusi nuomonė, jog "vos ne dauguma jaunuolių yra palaidūnai, keikiasi, be ceremonijų elgiasi su merginomis, girtauja, kimba prie praeivių, merginos rūko ir taip pat geria, kartais keikiasi neblogiau už vaikus". (E.)

GONDVANOS PASLAPTYS

Kaip žinoma, geologai galvoja, kad žiloje senovėje Pietų pusrutulyje būta milžiniško Gondvanos žemyno, kuris jungė Braziliją, didelę Afrikos, Arabijos, Indijos ir Australijos dalį. Manoma, kad maždaug prieš 150 mln. metų Gondvana suskilo į du didelius žemyno masyvus - Brazilijos - Afrikos ir Indijos - Australijos. Kreidos periodo pabaigoje šio didžiulio žemyno vietoje atsirado dabartiniai kontinentai ir juos skiriantys vandenys.

Ohio valstijos universiteto mokslininkų geologų grupė 350 mylių nuo Pietų ašigalio uolienose aptiko gerai išsilaikiusį senovės gyvūno, gyvusio prieš 200 mln. metų, skeletą. Tai buvęs nedidelis keturkojis žinduolis. Tose pačiose uolienose surinkta visa suak-

Toronto mieste įvykusiam tautų karavane dalyvavo ir lietuviai. Vaizde matome dvi lietuvaites tautiniais drabužiais, kurios dalyvavo šokiuose.

menėjusių kitų gyvūnų kaulų kolekcija. Mokslininkai teikia, kad daugelis radinių vienaip ar kitaip primena panašius radinius Pietų Afrikos ir Indijos uolienose.

Iš to daroma išvada, kad Antarktidos ir kitų Pietų žemynų geologinės struktūros yra panašios.

* 198 CIGAREČIŲ pakelius pernai metais išrūkė kiekvienas amerikietis. Bet tai jau sumažėjęs cigarečių skaičius, nes prieš kiek laiko vidutiniškai amerikietis išrūkė 214 pakelių.

* EGLĖ PAULIUKONYTĖ iš Worcester, Mass. sutiko mokytojauti Vasario Šešioliktos gimnazijoje. Mokslas prasidės rugsėjo mėn.

* BOSTONO lietuvių laikraštis "Keleivis" mikrofilmuotas nuo pat jo įsisteigimo 1905 metais. Tai didelis patogumas norintiems tirti lietuvių praeitį. "Keleivio" mikrofilmai laikomi viešojoje bibliotekoje.

Rockford, Ill.

SLA 77 KUOPOS PIKNIKAS

Šių metų Rockfordo kuopos piknikas įvyks rugpjūčio 1 d., sekmadienį, Lietuvių Klubo parke. Jis prasidės 1 val. p.p.

Maloniai kviečiami visi Rockfordo lietuviai ir svečiai atvykti į pikniką nepapietavę, nes čia jūsų lauks skanūs kepti šonkauliukai, viščiukai ir kitokie skanėstai.

Tad iki pasimatymo rugpjūčio 1 d. Lietuvių Klubo parke.

TĖVYNĖ 5

Valdyba

Atlanto nugalėtojų Dariaus ir Girėno sukaktį liepos 18 d. nuoširdžiai paminėjo New Yorko lietuviai. Iškilmės vyko prie lakūnams pastatytą paminklo Williamsburge, Brooklyne. Čia matome dalį šių iškilmių dalyvių: parengimo vadovė Bronė Spudienė, S.Briedis, P.Montvila, kun. J. Čekanavičius, J.Juodis, kuris pasakė kalbą, J.Valaitis, A.Diržys ir kt.

SVEIKATOS SKYRIUS

ŠI SKYRIŲ VEDA SVEIKATOS KOMISIJA:

Dr. Petras Zalatoris

Dr. A. Gussan

Didelė daržovių reikšmė

(IŠ PRAEITO NUMERIO)

Žmogaus organizmui gyvybiškai svarbių medžiagų teikia pomidorai ir baklažanai. Kai kas galvoja, kad jie netinka pagyvenusiems žmonėms, nes turi oksalo rūgšties, kuri sutrikdo druskos apykaitą organizme. O iš tikrųjų, pomidorai yra naudingi visiems. Visų pirma, pomidorai turi daug organinių rūgščių. Mokslininkai įrodė, kad pomidorai turi obuolių ir citrinos rūgšties, reikalingos ir labai naudingos žmogui.

Baklažanai - didelės biologinės vertės maistas. Eksperimentuojant su gyvuliais, kai jie būdavo šeriami baklažanais, cholesterolio kiekis kraujyje sumažėdavo per pusę. Baklažanai turi daug kalio, kuris skatina skysčio ir natrio chlorido išskyrimą iš organizmo. Yra žinoma, kad kalio druskos padidina širdies susitraukimą. Todėl baklažanai ypač naudingi pagyvenusio amžiaus žmonėms, o taip pat tiems, kurie serga širdies kraujagyslių ligomis.

Dar daugiau kalio turi bulvės. Jos rekomenduotinos ypač subrendusio ir pagyvenusio amžiaus žmonėms.

Savo mineralinėmis bei vitamininėmis savybėmis labai vertingi yra kopūstai. Jais per ištikus metus galima aprūpinti organizmą kaliu ir vitaminu C. Netgi rauginti kopūstai, jeigu tik jie teisingai užraugti, gerai laikomi, apsemti sunkos ir gurgždantys, tai išlaiko visas naudingas savybes. Be to, rauginti kopūstai turi pieno rūgšties, kurios biologinis vaidmuo itin didelis.

Reikia atminti, kad raugintų kopūstų gal-

vose arba perpiautose pusėse yra pusantro karfo daugiau vitaminų C, nugu smulkiai supiaustytuose, o šviežiuose kopūstuose šių vitaminų daugiau viduriniuose lapuose, mažiau viršutiniuose. Šviežių baltųjų kopūstų sultyse yra vitamino I, kuris turi gydomos reikšmės, sergant skrandžio arba dvylikapirštės žarnos opa. Be to, šviežių baltųjų kopūstų sultys turi tatrono rūgšties, kuri neleidžia organizmui nutukti. Todėl žalius kopūstus, kaip ir daugelį kitų žalių daržovių, reikia kuo plačiau panaudoti kasdieniniam maistui.

Įdomu, kad agurkuose yra daug geležies, kurią organizmas gerai įsisavina ir išnaudoja. Geležis atlieka svarbų vaidmenį kraujo gamyboje, oksidacijos procesuose ir augime, o tai ypač svarbu vaikystėj ir senatvėj. Švieži agurkai turtingi, visų pirma, cinko, kuris būtinas normaliai kasos veiklai.

Ypatingo dėmesio verti česnakai, svogūnai, petruškos, krapai ir kiti, kuriuose yra fitoncidų - medžiagų užmušančių bakterijas. Jie tinka žarnynui gydyti. Daržovės ir vaisiai turi pektinų, kurie senai žinomi kaip veiksminga priemonė gydant viduriavimą. Nauji tyrimai išaiškino, kad jie padeda organizmui pašalinti nuodingas medžiagas. Daug pektinų yra obuoliuose, vyšniose, apelsinuose, ypač ridikuose, burokuose. Pastaruosiuose yra, be to, ontociano - medžiagų, teigiamai veikiančių kraujagysles ir normalizuojančių kraujo spaudimą.

Dabar nustatyta, kad daržovių ir vaisių ląsteliena padeda sumažinti organizme cholesteroliną.

neti širdies priepuolius, apopleksijos įvykius, vėžį ir proto ligas.

Anksčiau prie šių sunkių ligų buvo pridėdama džiova arba tuberkuliozė, polio, difteritas, reumatinės širdies ligos. O dabartiniu metu nuo šių ligų mirtingumas yra visai sumažėjęs.

Daugiausia žmonių netenka gyvybės dėl širdies priepuolių ir apopleksijos smūgių. Čia labiausiai kalta arteriosklerozė. Dar 1968

metais nuo čia minimų ligų mirė 927,660 asmenų, arba 48% visų tais metais mirusių žmonių.

Antroje vietoje mirties priežastimi būna vėžys. Tais pačiais 1968 metais nuo vėžio šioje šalyje mirė 318,910 asmenų.

Sergančių protinėmis ligomis čia yra labai didelis skaičius. Apytikriais duomenimis, net 20 milijonų amerikiečių serga viena ar kita protine liga. 1968 metais visoje šalyje beprotnamiuose buvo 2,579,600 amerikiečių. Jų tarpe labai didelis skaičius chroniškų alkoholikų.

Dar tebėra didelė rykštė amerikiečiams artritas, kuris juos paverčia visiškai paliegėliais. Artritu serga, dažniausia sunkioje formoje, 17 milijonų amerikiečių.

Dar nurodoma, kad aklumas yra labai išsiplėtęs. Šioje šalyje dabar esama apie 435,000 visiškai aklių žmonių. Bet dar yra iki penkių milijonų asmenų, kurie silpnai mato ir dažniausia esti nedarbingi.

Visiškai kurčių žmonių čia esama apie 236,000. Bet reikia atsiminti, jog ypatingai didmiesčių gyventojų tarpe net 10% žmonių silpnai girdi, arba serga ausų ligomis.

Dar reikia pridėti, kad daugelio amerikiečių gyvenimas apsinkintas dėl paralyžiaus, kuris pasitaiko smegenų negalavimų pasėkoje.

* JAV TARNYBOS pareigas eidami, per šešis šių metų mėnesius žuvo 64 ugniagesiai. Tai didelis skaičius, anksčiau ugniagesių darbas būdavo saugesnis.

* MASKVOJE jaučiamas aiškus pasimetimas dėl prezidento Nixono kelionės į Pekiną. Viešai skelbiama, kad čia esąs Pekino suokalbis su Amerikos imperialistais. Šiuo keliu Nixonas, girdi, bandys pasiekti Vietname sąlygų, kurios jam leis karą baigti jam priimtiniu būdu. Washingtono šaltiniai tuo tarpu sako, jog bandymas pagerinti santykius su komunistine Kinija, nenukreiptas prieš Maskvą. Prezidentui Nixonui tik rūpėjo pasiekti atoslūgio tarptautiniuose santykiuose. Britanijos ministeris pirmininkas Heath palankiai sutiko prezidento Nixono sumanymą, bet įspėjo, kad reikia atsiminti, jog komunistų tikslai tebėra tie patys. Tarp kitko, spauda nurodo, jog viceprezidentas Agnew visai nežinojęs apie prezidento planus Pekino atžvilgiu. Tad ir jam pranešimas apie numatomą kelionę į Pekiną buvęs netikėtas, kaip ir visam pasauliui.

* BALTIEJI RŪMAI iš anksto rengia būsimą prezidento Nixono kelionę į Pekiną. Pasitarimai, kurie vyks Pekine, turi duoti apčiuopiamus vaisius. Todėl šios kelionės tikslus parengimas dabar laikomas dominuojančiu reikalu.

* DR. G. VALANČIUS "Drauge" rašo: - Celibatas? Baisus čia daiktas. Ne dogma ir ne principas, o tik 11 šimtymetyje administraciniais, labai ne moraliniais sumetimais Bažnyčios tradicijon įsibrovus praktika. Didesnė apaštaly dalis (ir Petras) turėjo žmonas, o buvo pilnutėliai Dvasios Ramintojai. Antai Paulius ir Augustinas, buvo nevedę, o vis tiek turėjo vaikus. Ir šventi, ir dar kokie šventieji abudu...

Kuo amerikiečiai serga

IR NUO KO JIE MIRŠTA

Sveikatos apsaugos komitetas Washingtone išleido pranešimą apie ligas labiausiai paplitusias Amerikoje, kurios nuveda žmones į kapus, arba sužaloja jų kūną.

Keturių rūšių ligų pasėkoje daugiausia miršta šios šalies žmonės. Čia tenka pami-

Antanina Jonynienė pasižymėjo savo keramikos dirbiniais. Jos paroda neseniai suruošė Detroito Stasio Butkaus šaulių kuopa, tuo pagelbėdama meno darbuotojai ir supažindindama plačiąją lietuvių visuomenę su jos darbais.

Baltic Folk Festival

The Second Baltic Folk Festival will take place on Saturday, August 21st at Priedaine (near Freehold), New Jersey (located on Rt. 33, 5.3 miles east of Rt. 9).

The Estonian artist Raoul Lind is already busy drawing placards for the event and the Latvian artist Ausma Darznieks is making the cover for the program booklet while the Lithuanian artist Vida Krištolaite was the first to donate one of her works for the Great Baltic Raffle. Alda Talbergs (of the Seaman's Education Federation fame) is embroidering a Baltic style sofa pillow for the raffle. In addition, there will be volumes of Res Baltica, and bottles of good beverages to be raffled of. The lottery will feature hundreds of toys, costume jewelry, books, records, etc. from all over the world (every fourth ticket wins!)

The festivities will begin at 2 PM with a Volleyball Match among the three Baltic nationalities. This sport event is being organized by Mr. Kalle Vellenuurme. The winners will receive a magnum bottle of French champagne.

The program of folk dances and songs will start at 4:30 PM. The Estonians will present the Estonian Folk Dancers of Lakewood, NJ, under the leadership of Mr. Ferdinand Rikka, and the Estonian Women Gymnasts of Lakewood, under the leadership of Miss Anne Treumuth.

The Latvians will be represented by the season's most sought after singer - young Dace Karklins, accompanied by Mara Ezerkalns - both from Hamilton, Ont., Canada, and by the folk ensemble "Dzintars" from NJ, who will perform Latvian folk dances under the leadership of Martins Ermanis.

The Lithuanians will feature the women's sextet "Zibuokles" of NJ, directed by Mr. Liudas Stukas, and the Knights of Lithuania Folk Dance Group "Vyčiai" of NY, directed by Mrs. Birute Radzivanas.

Following the program there will be dancing to the well-known music of Alex Perow's orchestra. And the weather is going to be perfect, not too hot, not too cool, with lovely little breezes. Contribution, for the benefit of the United Baltic Appeal, is \$ 3.00 for adults, \$ 1.50 for students, children under 12 admitted free. Parking at Priedaine is free.

The First Baltic Folk Festival, held at the same site last August, was so successful

that before the day was over it was decided that the Festival should become an annual tradition.

DERWINSKI ADDRESSES NATION IN CAPTIVE NATIONS WEEK OBSERVANCE

Congressman Edward J. Derwinski (Rep., Ill.) led the annual Captive Nations Week observance in the House of Representatives on Wednesday afternoon, July 21, 1971. In his remarks, Derwinski emphasized the need for greater concern in the free world over the plight of the captive peoples of Communism.

"Captive Nations Week assumes greater importance today than at any time in the twelve years since President Dwight D. Eisenhower signed into law the week which we observe in the cause of world freedom", Derwinski told the House.

In referring to the situation in China in relation to President Nixon's proposed visit to Peking, Derwinski stated that "President Nixon certainly will not travel to Peking, unless there is, in full actuality, a cease-fire in all of Indochina, return of all POWs, and release of all US citizens held by the Red Chinese before he sets foot in Peking".

"The infamous Brezhnev doctrine applied to the Eastern European satellites of the Soviet Union dramatizes the determination of the dictators of the Kremlin to maintain their tyrannical hold on the peoples of Eastern Europe who are without exception anti-Communist.

Waterbury, Conn.

SLA Lodge 11, Waterbury, Conn. will not have any meetings during the summer months, July and August.

A meeting will be held on Sunday, September 5, 1971, at 2 PM, 48 Green Street.

Eugenia Fox

IŠMOKAMOS APDRAUDOS

Liepos 24, 1971

DOMININKAS IVOSKA, 75 kp., Los Angeles, Cal., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė rugpiučio 5, 1923 m., mirė birželio 4.

1971 m. Apdrauda išmokėta velionio sūnėnui, Joseph Ivoska.

MATAS CEMERIS, 89 kp., E. Chicago, Ind., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė lapkričio 5, 1922 m., mirė birželio 27, 1971 m. Apdrauda išmokėta velionio seserėčiai, Anne Shea.

JOSEPHINE HALEY, 203 kp., Pittston, Pa., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė gegužės 1, 1926 m., mirė birželio 6, 1971 m. Apdrauda išmokėta Edwin A. Sites.

PAULINE SIMONAITIS, 301 kp., Cicero, Ill., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė birželio 10, 1940 m., mirė birželio 21, 1971 m. Apdrauda išmokėta velionės sūnui, Bruno Atkins.

OLGA BERNOTAS, 304 kp., Buffalo, NY, gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė sausio 8, 1950 m., mirė balandžio 22, 1971 m. Apdrauda išmokėta velionės dukteriai, Ausmai Bernotas-Epermanis.

Viso \$ 2,294.00

Nuo pradžios šių metų viso . . . \$ 61,604.00

IŠMOKAMOS LIGOJE PAŠALPOS

H. Versacky, 198 kp., Akron, Ohio už 5 sav. 1 d. S. Pundzius, 236 kp., Toronto, Ont., Canada, už 11 sav. 6 d.

P. Simonaitis, 301 kp., Cicero, Ill., už 12 sav.

Viso \$ 240.48

Nuo pradžios šių metų viso . . . \$ 9,116.98

Liepos 31, 1971

ELENA TUMILIENĖ, 63 kp., Chicago, Ill., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė gegužės 5, 1919 m., mirė gegužės 3, 1971 m. Apdrauda išmokėta velionės dukteriai, Jennie Wilson.

VERONIKA AMBROZAITIENĖ, 192 kp., New Kensington, Pa., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė rugpiučio 1, 1936 m., mirė liepos 2, 1971 m. Apdrauda išmokėta velionės dukteriai, Bronėi Ruckus.

ANTANINA STATKIENĖ, 245 kp., Newark, NJ, gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė lapkričio 14, 1930 m., mirė vasario 27, 1971 m. Apdrauda išmokėta velionės vyrui, Juozui Statkui.

ONA GEGUŽIENĖ, 359 kp., Dorchester, Mass., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė birželio 6, 1928 m., mirė rugpiučio 3, 1968 m. Velionės apdrauda išmokėta Milda Anesta.

JONAS RASCIUS, 332 kp., Richmond Hill, NY, gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė rugpiučio 8, 1914 m., mirė liepos 8, 1971 m. Apdrauda išmokėta velionio dukterims, Victoria Bertulis ir Olga Schank.

Viso \$ 1,500.00

Nuo pradžios šių metų viso . . . \$ 63,104.00

Ketvirtas skridimas į mėnulį liepos 26 dieną prasidėjo gerai ir pirmos žinios sako, kad kelionė vyksta sėkmingai. Vaizde Apollo 15 astronautai: (iš kairės) David R. Scott, Alfred M. Worden ir James B. Irwin.

TĖVYNĖS SKAITYTOJŲ DĖMESIUI! ATTENTION TĖVYNĖ READERS!

Pagal nusistovėjusią tvarką, šiam numeriui pasirodžius, "Tėvynės" štabas pasiima užsitarnautas vieno mėnesio atostogas.

Sekantis "Tėvynės" numeris pasirodys š.m. rugsėjo-September 3 d.

According to established procedures, with the publication of this issue, the staff of "Tėvynė" will take a well-earned one month vacation. The next issue of "Tėvynė" will appear on September 3, 1971.

TĖVYNĖS ADMINISTRATORIUS

* JUOZAS GEDMINTAS, SLA 75 kuopos finansų sekretorius ir pasižymėjęs Susivienijimo veikėjas bei organizatorius, Dainų Šventės proga lankėsi Chicagoje ir susitiko gimines bei visuomenininkus.

* ADVOKATAS GABRIELIUS GEDVILA atstovauja Šviesos-Santaros organizaciją Amerikos Lietuvių Taryboje.

* BIRŽUOSE įrengta Lietuvos boksininkų treniravimosi stovykla. Boksininkai rengiasi būsimoms rungtynėms. Čia treniruojasi žinomi boksininkai kaip A.Zurza, J.Muraška, V. Bingelis, V.Funkas, J.Juocevičius, kurį treniruoja pagarsėjęs meisteris A.Sočikas.

* PROF. VINCAS MACIŪNAS Fordhamo universiteto lituanistikos kursuose skaitė paskaitas apie lietuvių literatūrą iki spaudos uždraudimo.

* J.GRIŠMANAUSKAS, L.Kublickas ir E. Paulauskas, lygiai prieš dvidešimt metų žvejojami Baltijos jūroje, radę patogią progą pabėgo į Švediją, o iš ten persikėlė gyventi į Ameriką. Jie dabar yra Chicagoje ir dalyvauja lietuvių demonstracijose.

* PUNIOS šile auga keletas ypatingai aukštų eglių. Kai kurių eglių aukštis 42 metrai. Ten pat yra ir labai storų ąžuolų, kurių liemens apimtis skersmenyje siekia daugiau pusantrą metro.

* PROF. JERZY OCHMANSKI, kuris ypatingai domisi Lietuvos istorija, parašė naują veikalą apie Vilniaus Kreivąją pilį.

* RUTA LEE-KILMONYTĖ Dallas, Texas turi nepaprasto pasisekimo, vaidindama veikale "Hello Dolly". Čia jai buvo surengta ištaiginga gimtadienio šventė, kurioje dalyvavo ir jos tėvai. Ji ten nepaprastai populiari ir nuolat kviečiama į įvairius parengimus. Po spektaklių ji gauna daugybę gėlių, o vietos spauda nesigaili jai gražių komplimentų.

* JONAS VAICIUNAS Chicagoje, per Margučio radio kalbėjo Pavergtų Tautų Savaitės proga.

* POVILAS DARGIS, SLA prezidentas, rugpjūčio 13 vyksta į Chicago. Jis numato susitikti su SLA veikėjais ir tartis aktualiais organizacijos reikalais. Taip pat jis dalyvaus SLA 63 kuopos narių susirinkime. Ta pačia proga, Povilas Dargis numato aplankyti ir "Naujienu" pikniką, kur suplaukia minios Chicagos lietuvių ir kur bus proga sutikti daug veikėjų.

* PAVERGTŲ TAUTŲ savaitės paradas Chicagoje buvo dedikuotas Simui Kudirkai.

* VENGRAI New Yorke minės 1956 metų sukilimo 15 metų sukaktuves. Lietuviai kviečiami prie šio minėjimo prisidėti. Minėjimas vyks spalio 24 d. Roosevelt viešbutyje.

* VASARIO ŠEŠIOLIKTOS gimnazija ieško jauno vyro, kuris sutiktų vadovauti berniukų bendrabučiui.

* MORKUS ŠIMKUS parašė Baltimorės lietuvių gyvenimo istoriją. Jo žodžiais, pirmas lietuvis į Baltimorę atvyko 1885 metais.

* JONAS BAUŽA, sunkvežimio vairuotojas, staiga mirė Bostone, bevažiudamas namo po darbo. Privažiavęs prie pakelto tilto, jis sustojo. O kai buvo jau galima važiuoti, policininkas rado jį nebegyvą.

* GENIUS PROCUTA pakviestas į Ottawos universitetą profesorium. Jis prieš keletą metų atvyko iš Naujosios Zelandijos.

* BREMENO LIETUVIAI birželio 19 d. paminėjo didžiuosius lietuvių trėmimus į Sibiją, Kalbėjo dr. Bylaitis ir K.Dikšaitis.

* DR. ANTANO BUTKAUS ir kitų klinikos bendradarbių mokslinė studija sulaukė dėmesio iš Clevelando Klinikų meno departamento, kuris parengė parodai eksponatus, skirtus kalbamai studijai.

* DR. S.BIEŽIS, LNT namų Chicagoje lėšų telkimo komiteto pirmininkas, rūpinasi sudaryti galimumus, kad tie namai greitai laiku galėtų pradėti veikti. Yra numatoma, kad jau rugsėjo mėnesyje šių namų patalpas galės naudotis lietuvių organizacijos savo susirinkimams ir namogoms.

* BRONIUS NAINYS, spaudos pranešimu, lenkų suorganizuotame, vadinamame "Lenkų-Čekoslovakų-Ukrainiečių Bičiulių" suvažiavime Chicagoje, skaitė kaž kokį referatą. O lenkai politikieriai, besirengdami dominuoti kaimyninių tautų tarpe, bando ne tik šioje šalyje, bet ir Europoje, pav. Londone, paieškoti sau klusnių "bičiulių" ir jiems vadovauti. Ką ten nori rasti Bronius Nainys - nežinia.

* VACLOVO ČIŽIŪNO parašytą knygą - "Šeima tautinėje bendruomenėje" išleido Lietuvių Fondas.

WANTED: Superintendent, with experience, for 64 families in North Yonkers, NY, 4 rooms plus salary. Call: 212-988-5725.

DIRVA

TAUTINĖS
MINTIES
LAIKRAŠTIS

Isteigtas 1915

6907 SUPERIOR AVENUE CLEVELAND, OHIO, 44103

Gausiai iliustruotas laikraštis, eina 2 kartą į savaitę
Trečiadieniais ir penktadieniais

Prenumeratos kaina metams—\$13.00, pusei metų—\$7.00
Susipažinimui—2 savaites siunčiame nemokamai

—Leidžia—

Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija Viltis

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

PIRMAS IR GERIAUSIAS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS AMERIKOJE

NAUJIENOS turi savo korespondentus kiekvienoje didesnioje Amerikos lietuvių kolonijoje ir įvairiose Europos bei Pietų Amerikos valstybėse.

NAUJIENŲ prenumerata yra tokia: Chicagoje ir priemiestiuose metams - \$20.00, pusei metų - \$11.00, trims mėnesiams - \$6.00, vienan mėnesiui \$2.00. Kitose JAV vietose metams - \$18.00, pusei metų - \$10.00, trims mėnesiams - \$5.00, vienan mėnesiui - \$1.75. Kanadoje metams - \$20.00, pusei metų - \$11.00, vienan mėnesiui - \$2.00. Užsienioose metams - \$21.00, pusei metų - \$11.00, vienan mėnesiui \$2.50.

NAUJIENAS gausite, jei pasiųsite čekį, arba Money Order tokiu adresu:

1739 S. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

KELEIVIS

LITHUANIAN WEEKLY

Ašku, esate girdėję, kad tai laikraštis, kuris jau eina 66-ius metus. Jį vieni geria, kiti peikia, bet visi jį mėgsta skaityti.

Keleivis duoda ir teisinių patarimų, jame rasite gražių apsakymų bei eilėraščių. Jis turi ir moterų skyrių. PRENUMERATA: - METAMS - \$ 7.00.

Užsakykite KELEIVIO 1971 metų kalendorių.

Jo kaina \$ 1.50.

KELEIVIS
636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
Telef.: GRoovehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-9

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Tel. 296-2244

SHALINS

(SHALINSKAS)

Funeral Home

84-02 Jamaica Ave.

prie Forest P'way stoties
WOODHAVEN, N.Y. 11421

Garbingai aptarnauja
laidovėms
Koplyčios
visose miesto dalyse

F. W. SHALINS &
J. B. SHALINS

USE ZIP CODE NUMBERS
IN ALL ADDRESSES

JOHN R. STRACHAN, POSTMASTER, NEW YORK, N.Y.